

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC016
Zaaknummer Klachtencommissie 2010T145

datum uitspraak 27/06/2012

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

de verzoeker,

geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. M.J. de Witte, advocaat te Amersfoort,

te voldoen door:

de verweerder

gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige in de R.-K. Kerk Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 12 december 2011, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 14 november 2011 met zaaknummer 2010T145 waarin het seksueel misbruik grond is verklaard, en de brief d.d. 16 december 2011 waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen. Bij brief van 19 januari 2012 heeft mr M.J. de Witte een brief met een onderbouwd overzicht gestuurd van de door verzoeker gestelde geleden vermogensschade.

Bij brief van 29 februari 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 15 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan de voorzitter van de Klachtencommissie aangaande het overgelegde bewijs. De voorzitter van de Klachtencommissie heeft hierop geantwoord bij brief van 23 april 2012.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van al genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

De Compensatiecommissie gaat uit van de feiten en omstandigheden die de Klachtencommissie in haar advies onder 2 uitvoerig heeft vastgesteld, en die zijn aangevuld in de brief van de voorzitter van de Klachtencommissie d.d. 23 april 2012. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie en voornoemde brief gaat het in deze zaak om betasting van intieme delen.

Verzoeker is in 1964 op last van de kinderrechter in het internaat [naam] in [plaats] geplaatst alwaar hij tot 1971 is gebleven. De jongens in dat internaat werden toevertrouwd aan de zorg van verweerder.

In 1965 of 1966 is verzoeker seksueel misbruikt door (wijlen) [aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) die tevens dirigent was van het jongenskoor waarin verzoeker zong. Het misbruik bestond er uit dat [aangeklaagde] verzoeker na afloop van een repetitie vroeg of hij wilde meelopen naar zijn kamer. Aldaar wilde [aangeklaagde] controleren hoe het zat 'met de baard in de keel' bij verzoeker. In de kamer aangekomen vroeg [aangeklaagde] of verzoeker zijn broek wilde openmaken. [aangeklaagde] streelde eerst de penis van verzoeker en daarna nam hij deze in zijn mond. Verzoeker begreep er helemaal niets van en kon het voorval op geen enkele wijze plaatsen. [aangeklaagde] werd steeds wilder en vroeg verzoeker vervolgens om er met niemand over te praten. Bovenstaande heeft zich één keer voorgedaan.

[aangeklaagde] heeft door zijn handelwijze de lichamelijke en geestelijke integriteit van verzoeker -die toen nog maar twaalf of dertien jaar oud was- ernstig geschonden. Dit klemt des te meer nu verzoeker wegens de gezinssituatie en de daaropvolgende uithuisplaatsing extra kwetsbaar was en juist bescherming en een veilige omgeving geboden had moeten worden.

Naast het seksueel misbruik is verzoeker ook herhaalde malen slachtoffer geweest van lichamelijke mishandeling door verschillende broeders, fraters en medewerkers binnen het internaat. Hierdoor heeft verzoeker zelfs ernstig lichamenlijk letsel opgelopen en is hij verschillende keren in het ziekenhuis terechtgekomen.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het een niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen (wijlen) [aangeklaagde] met zaaknummer 2010T145, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 Alvorens in te gaan op de categorie-indeling, hecht de Compensatiecommissie er aan op te merken dat -nu verzoeker eveneens heeft geklaagd over het feit dat hij herhaalde malen slachtoffer is geweest van lichamelijke mishandeling door anderen- de Compensatiecommissie alleen het gegrond bevonden seksueel misbruik gepleegd door [aangeklaagde] in haar afweging kan betrekken.

De tekst en de strekking van de Compensatieregeling (gelet op artikel 1 sub c, artikel 2 en de eerste twee hoofdstukken van de Toelichting) maken duidelijk dat de Compensatiecommissie heeft te beslissen over de compensatie wegens seksueel misbruik. Voor zover er in dat kader tevens sprake is van fysiek geweld kan dat bij de toekenning een rol spelen. De regeling is evenwel niet bedoeld voor het compenseren van fysiek geweld dat of mishandeling die plaats vindt zonder dat in dat kader ook sprake is van seksueel misbruik.

Dat neemt evenwel niet weg dat de Commissie aanneemt dat ook het fysieke geweld en de liefdeloze behandeling in het internaat van invloed zijn geweest op zowel het persoonlijke als het arbeidzame leven van verzoeker.

3.3 Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik merkt de Commissie in zijn algemeenheid het volgende op.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Commissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Orale seksuele handelingen (met uitzondering van tongzoenen) vallen daar in beginsel ook onder.

3.4 In het onderhavige geval waarin het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik bestond uit een orale seksuele handeling zoals vermeld onder 2 en waarvan het bewijs is geleverd zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag van financiële compensatie in categorie 4 zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar -gelet op hetgeen is overwogen in 3.3- juist voorkomt.

Op grond van artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting kan sprake zijn van indeling in categorie 5 indien geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen de gestelde substantiële vermogensschade en het seksueel misbruik. Voor de Commissie is (zoals genoemd in 3.1) het seksueel misbruik vast komen te staan. Gelet op de door verzoeker overgelegde stukken bij brief van 19 januari 2012 is voor de Commissie eveneens vast komen te staan dat sprake is van substantiële vermogensschade.

Op grond van de door verzoeker overgelegde stukken waaronder de schriftelijke verklaring van de reumatoloog [naam] d.d. 12 januari 2012 en de schriftelijke verklaring van de psychiater [naam] d.d. 14 november 2012, bestaat bij de Commissie echter gerede twijfel over het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de door verzoeker gestelde vermogensschade, nu uit voornoemde stukken is af te leiden dat de langdurige ernstige lichamelijke mishandelingen voor een niet onaanzienlijk deel hebben bijgedragen aan het ontstaan van de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft in zijn klaagschrift zelf ook aangegeven -aldus blijkt uit het advies van de Klachtencommissie- dat zijn arbeidsongeschiktheid (en de daardoor veroorzaakte vermogensschade) in een direct causaal verband staat niet alleen met het seksuele misbruik maar ook met de lichamelijke mishandeling.

Alle feiten en omstandigheden afwegend - daarbij ook het eenmalige karakter van het seksueel misbruik en het herhaalde en vele malen ernstigere karakter van de fysieke mishandeling in acht nemend- , komt de Commissie tot het oordeel dat het aspect aangaande het fysieke geweld zo sterk overwegend is dat hier van een veroorzaking van schade ten gevolge van seksueel misbruik niet, althans ten opzichte van de mishandeling slechts in beperktere mate, sprake is.

Hieruit volgt naar het oordeel van de Compensatiecommissie dat geen sprake kan zijn van indeling in categorie 5.

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn.

De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

4.2 Zoals vastgesteld in overweging 3.4, is sprake van een indeling in categorie 4 zoals geformuleerd in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling. Indeling in categorie 4 leidt tot betaling van een vaststaand bedrag van €25.000,--.

Zoals in de overwegingen 3.2 en 3.4 uitgelegd biedt de Compensatieregeling in dit geval geen ruimte voor een hogere compensatie op de voet van categorie 5.

Ten overvloede geeft de Commissie verweerder in overweging om met verzoeker in onderhandeling te treden om te komen tot aanvullende financiële compensatie op grond van de fysieke mishandeling die jegens verzoeker heeft plaatsgevonden.

4.3 Tenslotte zij opgemerkt dat de Compensatieregeling in beginsel een schriftelijke behandeling kent. Ingevolge artikel 23 van de Compensatieregeling en de Toelichting daarop kan een mondelinge behandeling alleen aan de orde zijn in categorie 5 zaken, zodat aan het verzoek van verzoeker tot het houden van een mondelinge behandeling, geen gehoor kan worden gegeven.

4.4 Verzoeker heeft kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Deze kosten komen echter niet voor vergoeding in aanmerking aangezien artikel 24 van de Compensatieregeling daarin niet voorziet indien sprake is van een indeling in categorie 4.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting te zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 4 en adviseert verweerder betaalbaar te stellen een bedrag van €25.000,-- te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. Holt-huis (voorzitter), mr. J. M. van de Laar en mr. R. Ph. Elzas, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, op 27/06/2012 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter